

Wijziging van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Wet toezicht trustkantoren 2018 in verband met het verbod op contante betalingen voor goederen vanaf 3.000 euro, het uitbreiden van de mogelijkheden voor informatie-uitwisseling ten behoeve van de poortwachtersfunctie en de aanscherping van de regels voor trustkantoren (Wet plan van aanpak witwassen)

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de aanpak van witwassen te verbeteren en ten behoeve daarvan betalingen van goederen in contanten te verbieden vanaf een bedrag van 3.000 euro, de informatiepositie van poortwachters te vergroten door de mogelijkheden voor informatie-uitwisseling uit te breiden, een verbod in te voeren voor trustkantoren om als doorstroomvennootschap op te treden en om zaken te doen met cliënten uit derde hoog risicolanden of landen aangewezen als niet coöperatief op belastinggebied, ten einde de integriteit van het financiële stelsel in Nederland te bevorderen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De **Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme** wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 1, eerste lid, wordt in de definitie van nationale risicobeoordeling "1f" vervangen door "1g".

B

Artikel 1a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "rechtspersonen of vennootschappen handelend in het kader van hun beroepsactiviteiten" de zinsnede ingevoegd ", met dien verstande dat voor de instellingen, bedoeld in het vierde lid, onderdeel i, alleen de verplichting in artikel 1f geldt".

2. In het vierde lid, onderdeel i, vervalt ", voor zover betaling van deze goederen in contanten plaatsvindt voor een bedrag van € 10.000 of meer, ongeacht of de transactie plaatsvindt in een handeling of door middel van meer handelingen waartussen een verband bestaat".

C

Onder vernummering van artikel 1f tot artikel 1g wordt na artikel 1e een paragraaf ingevoegd, luidende:

§1.1a Verbod op contante betalingen voor beroeps- of bedrijfsmatige handelaren

Artikel 1f

Het is verboden voor een instelling als bedoeld in artikel 1a, vierde lid, onderdeel i, betaling van goederen in contanten voor een bedrag van € 3.000 of meer te verrichten of te accepteren, ongeacht of de transactie plaatsvindt in een handeling of door middel van meer handelingen waartussen een verband bestaat.

D

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het zesde lid vervalt.
2. Het zevende tot en met het veertiende lid worden vernummerd tot het zesde tot en met het dertiende lid.
3. In het achtste lid (nieuw) wordt "achtste lid" vervangen door "zevende lid".
4. In het negende lid (nieuw) wordt "Het eerste tot en met het negende lid en het elfde lid" vervangen door "Het eerste tot en met het achtste lid en het tiende lid".
5. In het dertiende lid, onderdeel b, (nieuw) wordt "het tweede tot en met het negende lid en elfde lid" vervangen door "het tweede tot en met het achtste lid en tiende lid".

E

Na artikel 3a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3b

1. Indien de zakelijke relatie of transactie naar haar aard indicaties van een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme met zich brengt, neemt een instelling redelijke maatregelen om te onderzoeken of een andere instelling van dezelfde categorie als bedoeld in artikel 1a diensten verleent, heeft verleend of heeft geweigerd aan de cliënt.
2. Indien een andere instelling diensten verleent, heeft verleend of heeft geweigerd aan de cliënt, doet de instelling bij die andere instelling navraag naar gebleken risico's op witwassen of het financieren van terrorisme.
3. Een instelling die een verzoek ontvangt als bedoeld in het tweede lid, informeert de verzoekende instelling onverwijld.
4. Een instelling verstrekt, alvorens een zakelijke relatie aan te gaan, informatie aan een cliënt over de krachtens dit artikel op de instelling rustende verplichtingen met betrekking tot het verstrekken van informatie aan een andere instelling.
5. In aanvulling op het eerste lid kan bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald dat het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, zich beperkt tot specifieke instellingen binnen een afzonderlijke categorie als bedoeld in artikel 1a, of dat de onderzoeksplicht zich tevens uitstrekt tot instellingen van verschillende categorieën als bedoeld in artikel 1a.
6. Ten behoeve van de naleving van de in dit artikel opgenomen verplichtingen, zijn de instellingen, bedoeld in artikel 1a, vierde lid, onderdeel c, niet gehouden aan de

geheimhoudingsplicht, bedoeld in artikel 11a van de Advocatenwet en zijn de instellingen, bedoeld in artikel 1a, vierde lid, onderdeel d, niet gehouden aan de geheimhoudingsplicht in artikel 22 van de Wet op het notarisambt.

F

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel a, onder 4°, wordt "artikel 3, tweede tot en met vijfde en achtste lid" vervangen door "artikel 3, tweede tot en met vijfde en zevende lid".
2. In het derde lid wordt "artikel 3, eerste tot en met vierde en veertiende lid, onderdeel a" vervangen door "artikel 3, eerste tot en met vierde en dertiende lid, onderdeel a".

G

Artikel 10 komt te luiden:

Artikel 10

1. Een instelling kan het cliëntenonderzoek, bedoeld in artikel 3, eerste lid, voor zover het betrekking heeft op het in het tweede lid, onderdelen a, b, c, e en f, van dat artikel bepaalde, uitbesteden aan een derde, onverminderd haar verplichting om te voldoen aan het in die onderdelen bepaalde.
2. Een instelling als bedoeld in artikel 1a, tweede lid, kan het cliëntenonderzoek, bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel d, en het melden van ongebruikelijke transacties, als bedoeld in artikel 16, eerste lid, uitbesteden aan een derde, onverminderd haar verplichting om te voldoen aan het in dit onderdeel, respectievelijk lid, bepaalde.
3. Indien de in het eerste of tweede lid bedoelde uitbesteding een structureel karakter heeft legt de instelling de opdracht daartoe schriftelijk vast.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot:
 - a. het uitbesteden van de werkzaamheden in verband met het toezicht op de naleving van die werkzaamheden;
 - b. de beheersing van risico's die verband houden met het uitbesteden van werkzaamheden;
 - c. de met de derde te sluiten overeenkomst over het uitbesteden van werkzaamheden, bedoeld in het derde lid.

H

In artikel 16, vierde lid, onderdeel a, wordt "veertiende lid" vervangen door "dertiende lid".

I

Artikel 29, onderdeel a, wordt als volgt gewijzigd:

1. Na "1e," wordt ingevoegd "1f,".
2. Na "3a, eerste en tweede lid," wordt ingevoegd "3b, eerste tot en met vierde lid,".
3. "artikel 10, tweede lid" wordt vervangen door "artikel 10, derde en vierde lid".

J

Artikel 30, onderdeel a, wordt als volgt gewijzigd:

1. Na "1e," wordt ingevoegd "1f,".
2. Na "3a, eerste en tweede lid," wordt ingevoegd "3b, eerste tot en met vierde lid,".
3. "artikel 10, tweede lid" wordt vervangen door "artikel 10, derde en vierde lid".

K

Artikel 34a wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het eerste tot en met derde lid tot het tweede tot en met vierde lid, wordt voor het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:
 1. Voor zover noodzakelijk om aan de verplichtingen te voldoen gesteld bij of krachtens deze wet zijn instellingen bevoegd om persoonsgegevens te verwerken, waaronder bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard als bedoeld in paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming. Gelet op de artikelen 9, tweede lid, onderdeel g, en 10 van de Algemene verordening gegevensbescherming is het verbod om bijzondere categorieën van persoonsgegevens respectievelijk persoonsgegevens van strafrechtelijke aard te verwerken in dat geval niet van toepassing.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het bepaalde in het eerste lid, ter waarborging van de persoonlijke levenssfeer. Deze regels hebben in elk geval betrekking op:
 - a. de beveiliging van persoonsgegevens; en
 - b. de uitoefening van de rechten van betrokkenen.

L

Na artikel 34a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 34b

1. Ten behoeve van het voldoen aan de verplichting tot een voortdurende controle van transacties, bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel d, en het melden van ongebruikelijke transacties, bedoeld in artikel 16, kunnen instellingen als bedoeld in artikel 1a, tweede lid, een gezamenlijke voorziening opzetten.
2. De instellingen, bedoeld in het eerste lid, kunnen binnen de gezamenlijke voorziening gegevens betreffende transacties als bedoeld in artikel 3, tweede lid, onderdeel d, waaronder persoonsgegevens, delen met andere instellingen als bedoeld in artikel 1a, tweede lid, voor zover dat noodzakelijk is om te voldoen aan de verplichtingen, genoemd in het eerste lid.
3. De instellingen, bedoeld in het eerste lid, kunnen, indien zij reeds over het burgerservicenummer beschikken, het burgerservicenummer gebruiken voor zover zij gebruik maken van de gezamenlijke voorziening. Zij kunnen het burgerservicenummer uitsluitend gebruiken ten behoeve van het voortdurend controleren van transacties in de gezamenlijke voorziening en het melden van ongebruikelijke transacties.

4. De instellingen, bedoeld in het eerste lid, dragen zorg dat de verwerking van de in het tweede lid bedoelde gegevens wordt beëindigd indien deze niet langer noodzakelijk is om te kunnen voldoen aan het melden van ongebruikelijke transacties, bedoeld in artikel 16.

5. Indien tot een voorziening als bedoeld in het eerste lid wordt gekomen, dragen de betrokken instellingen zorg voor:

- a. een jaarlijks verslag, dat openbaar wordt gemaakt over de naleving van de regels gesteld bij of krachtens de hoofdstukken 2 en 3;
- b. de uitvoering van een onafhankelijke audit na twee jaar na inwerkingtreding van deze wet en vervolgens elke vijf jaar, ten aanzien van de werking van de gezamenlijke voorziening. De audit heeft in elk geval betrekking op:
 - i. de naleving van de regels gesteld bij of krachtens de artikelen 10, 34a en 34b;
 - ii. de naleving van de regels met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens.

ARTIKEL II

De **Wet toezicht trustkantoren 2018** wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Het begrip "doorstroomvennootschap" vervalt.
2. In de begripsomschrijving van "trustdienst" vervalt onderdeel c en worden de onderdelen d tot en met f geletterd c tot en met e.

B

Na artikel 3 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3a. Verbod optreden als doorstroomvennootschap

1. Het is eenieder met zetel in Nederland verboden om beroeps of bedrijfsmatig gebruik te maken van doorstroomvennootschappen ten behoeve van een cliënt.
2. Onder doorstroomvennootschap wordt verstaan een rechtspersoon of vennootschap die gebruikt wordt ten behoeve van één of meerdere derden die niet tot de groep behoort of behoren waartoe de rechtspersoon of vennootschap behoort.

C

In artikel 5, eerste lid, wordt na "artikel 3, eerste tot en met derde lid" ingevoegd ", artikel 3a, eerste lid".

D

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid vervalt.
2. De aanduiding "2." voor de tekst vervalt.

E

Na artikel 23 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 23a. Verbod op dienstverlening bij betrokkenheid hoog risicolanden

1. Het is een trustkantoor verboden een trustdienst te verlenen indien cliënten, doelvennootschappen, uiteindelijk belanghebbenden van cliënten en uiteindelijk belanghebbenden van doelvennootschappen woonachtig of gevestigd zijn of hun zetel hebben in staten die:
 - a. op grond van artikel 9 van de vierde anti-witwasrichtlijn, in gedelegeerde handelingen van de Europese Commissie, zijn aangewezen als staten met een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme; of
 - b. door de Raad van de Europese Unie, op grond van artikel 22 van Verordening (EU) 2017/1601, zijn aangewezen als jurisdicties die niet-coöperatief zijn op belastinggebied.
2. Een trustkantoor voldoet binnen drie maanden aan het eerste lid, gerekend vanaf het moment waarop een land is toegevoegd aan een lijst, als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a of b.

F

Artikel 28 vervalt.

G

De artikelen 29 tot en met 30a worden vernummerd tot 28 tot en met 30.

H

Artikel 28 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt "trustdienst d" vervangen door "trustdienst c".
2. In het eerste lid wordt "onderdeel d" vervangen door "onderdeel c".

I

Artikel 29 (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt "trustdienst e" vervangen door "trustdienst d".
2. In het eerste lid wordt "onderdeel e" vervangen door "onderdeel d".

J

In artikel 30 (nieuw) wordt "onderdeel f" vervangen door "onderdeel e".

K

Artikel 33, eerste lid, komt te luiden:

1. Een trustkantoor verricht in aanvulling op paragraaf 4.2 verscherpt cliëntenonderzoek indien de zakelijke relatie of trustdienst naar zijn aard een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme met zich brengt.

L

Artikel 36 vervalt.

M

Aan artikel 55 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Het eerste en tweede lid laten ten aanzien van degene op wie het tweede lid van toepassing is, onverlet de toepasselijkheid van de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering.

ARTIKEL III

Artikel 1 van de **Wet op de economische delicten** wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder 2°, wordt in de zinsnede met betrekking tot de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme "de artikelen 2, 2a, 3, eerste lid, 4, eerste lid, 5, eerste tot en met derde lid, 8, 9, eerste lid, 16, 17, tweede lid, 23, eerste, tweede en vierde lid, 23a, 23b, 23e, 23g, 23h, 23i, 23j, 28, 33, 34 en 38;" vervangen door "de artikelen 1f, 2, 2a, 3, eerste lid, 3b, eerste tot en met vierde lid, 4, eerste lid, 5, eerste tot en met derde lid, 8, 9, eerste lid, 16, 17, tweede lid, 23, eerste, tweede en vierde lid, 23a, 23b, 23e, 23g, 23h, 23i, 23j, 28, 33, 34 en 38;
2. Onder 2°, wordt in de zinsnede met betrekking tot de Wet toezicht trustkantoren 2018 na "3" ingevoegd "3a" en na "23" ingevoegd "23a" en vervallen "30a en 36".

ARTIKEL IV

De verplichting, bedoeld in artikel 3b, derde lid, van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, strekt zich niet uit tot informatie gebleken voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel D, van de Wet plan van aanpak witwassen.

ARTIKEL V

Trustkantoren met zetel in Nederland, die over een vergunning beschikken als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Wet toezicht trustkantoren 2018, voldoen binnen zes maanden na het tijdstip van inwerkingtreding van artikel II, onderdelen B en E van deze wet, aan de artikelen 3a en 23a van de Wet toezicht trustkantoren 2018.

ARTIKEL VI

Onze Minister van Financiën zendt in overeenstemming met Onze Minister van Justitie en Veiligheid binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van artikel I, onderdelen A en B, van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van die onderdelen in de praktijk.

ARTIKEL VII

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL VIII

Deze wet wordt aangehaald als: Wet plan van aanpak witwassen.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

De Minister van Justitie en Veiligheid,